מי עומד מאחורי החרם של AT&T נגד ה"ג'ואיש פרס"?

בסוד שיח

מאת שאול שיף

שני בעלי מניות של החברה מנו השבוע אל הנהלתם וביקשו הסבר להפסקת פירסום המדעות ב"ג'ואיש פרס" האשימו את הנהלת החברה בפגיעה בריחוד בעלי המניות. שכן, נתברר, כי ישראל עומדת במקום ה־13(!) בעולם בשימוש בשירותי AT&T בארה"ב, אגב, רוב המטלפנים הם יהודים בעלי ויקה ותיק ואומנית גבוהה.

ח"כ שאול יהלום המתכוון להעלות את הפרשה הזאת לדיון בכנסת, "מתקשה להאמין, כי לאחישהו גודם ישראלי יהיה עניין לפגוע בשתן או ב"פסקטור" אחר בשוק רעותיו הפוליטיות. בחברה עם מזגן של מיליארדים כבדים וריחוף עתק, אין ספק שהשיקול שלה, אלא לפרסם ב"ג'ואיש פרס" נבע משיקולים תקציביים...".

המפלגה החדשה שהחזיקה מעמד רק יומיים

"הראשון לציון", הגר"מ אליהו שליט"א, נתבקש לא פעם ולא פעמיים להשתלב ברשימה לכנסת של אחת המפלגות, ותמיד בא סירוב מנומס עם נימוקים ככדי משקל. רק באחרונה פנתה אליו אישיות מפלגתית מוכרת ובעלת השפעה בציבור הדתי, שיאות לעמוד בראש המפלגה, שבה חברה אותה אישיות. הגר"מ אליהו שליט"א הציב לה מספר תנאים, שמילואם יאפשר לו בעתיד לשקול את ההצעה בכובד ראש, אבל, לא לפני שיפורש מכהונתו בבית הדין הרבני הגדול. המציע הקשיב בקשב רב לתנאים, אלא שברור היה, כי המפלגה לא תוכל לאומצם.

השבוע במשך יומיים־שלושה "רץ" בתקשורת הסיפור שהגר"מ אליהו וחודים מתכוונים להקים מפלגה, שתהיה משקל נגד לש"ס. מה שלא פורסם – ככל הידוע לכותב שורות אלו – אבל עבר ב"גרוליי מפה לאוזן הוא, שה"כ הרב יצחק לוי הראה בהגר"מ אליהו את מודי רבו, ישתלב ברשימה הנרשמה, וזאת בכיבושי למודת־דוה על שראשי המפל"ג הבשילו את בחירתו להכנת ד"ר הלישכה. הרב לוי לא עשה מאמצים להפריך את הידיעה, למרות העובדה שאין לה כל שחר. גם מלשכתו של הגר"מ אליהו אחרו להכחיש את הידיעות, בדבר כוונתו "לרוץ" ברשימה מול ש"ס.

ובכל זאת מה היסוד לאש או לעשן? בציבור הספרדי התרבי המזוהה עם המרינה, קיים "ביקוש" מזה זמן רב לגוף הלכתי רחב, מעין "מועצת חכמים" שינחה אותו בתחום ההלכתי־רוחני. מדובר בציבור שהתאכזב מדרכה המרינית של ש"ס ולא מצא מסגרת אלטרנטיבית מתאימה להשתלב בה. הגר"מ אליהו נתן הסכמתו לסוג התארגנות תורנית כזאת, אך לא מעבר לכך.

ח"כ הרב יוסף עזרן ראה בגוף החדש, או יותר נכון במפלגה הנרשמה "במימנו של סידל שטיין, איל ההון מבריטניה", שהיקום התקשורתי, אכסניה שראוי להתחבר בה בבחירות הבאות לכנסת וליבה את "האש" סביבה, למורת־רוחו של הגר"מ אליהו, שמכבד מאד את הרב עזרן, אך מתנגד מעיקרון למפלגתית בלשהי, בהיותו חבר בית הדין הרבני הגדול.

ביניגיים הלה גם תמוהה בהיעמדו היחסים בין ח"כ הרב יצחק לוי לבין כמה מן הגורמים במפ"ל, שלא סייעו בידו להיבחר לראשות הלישכה.

בימים אלה, בהתראה קצרה מראש, זכה הרב לוי לביקור בלתי צפוי בביתו שבבאר מימון. האורחים: מזכ"ל המפ"ל, ובולון אורלב המזכיר המדיני הודש, ע"ד נחום לנגנטל ומ"מ המזכ"ל, אורי אליצור. אורי אליצור שנמנה על תומכיו של הרב לוי בהתמודדות על ראשות הלישכה, נכח בפגישה הזאת, בדי להבטיח שתמול, יום חמישי או ביום רביעי, אמורה היתה חברת הענק בארה"ב לשרתני טלפון AT&T להסכיר באופן מוסמך, מדוע תרלה לפרסם מודעות בעתון היהודי הניו־יורקי רב התפוצה "ג'ואיש פרס", בעוד עתונים יהודים בעלי תפוצה מינימלית נהנים ממודעות רבי ארגזים של חברה זו.

כמה משפטי רקע: AT&T מפנה חלק נכבד מתקציב הפרסום שלה לבטאונים של מיעוטים החיים בארה"ב ואשר להם קוראים מעבר לים. החברה מעודדת אותם, לטלפן ליקיריהם בחו"ל במיוחד לקראת התגות שלהם, תוך הצנת התגים הנהוים של AT&T לעמת שרותי טלפון אחרים הקיימים בארה"ב.

מתוך גישה שיווקית זו לעידוד השימוש בשיחות טלפון בינלאומיות, פירסמה החברה מודעות מסעירה ב"ג'ואיש פרס", שלו קהל קוראים של כ־100 אלף איש. לציבור הקוראים של ה"ג'ואיש פרס" קרובים רבים בישראל ולא מעט בי"ש) והחברה היתה מעניינת, כי השיחות בין ארה"ב לבין ישראל יי־עשו באמצעות קוי התקשורת והלווינים שלה.

AT&T לא היתה החברה היחידה בתחום התקשורת שפירסמה ומפרסמת את יתרונותיה ב"ג'ואיש פרס". גם החברות המתחרות עשו ועושות זאת, בניהן ובמקביל בשוק "הפסיפליסט" באמריקה הגדולה.

AT&T לא התייחסה מעולם לעמדה הפוליטית של ה"ג'ואיש פרס" הידוע בקו הימני של עורכיו, ומאז "הסכם אוסלו" נוקט "אוחוידציה" למשלית רבין.

עד כאן הרקע.

בחודש אפריל האחרון העבירה החברה, באמצעות סוכנות הפרסום שלה לעניני מיעוטים, מודעה ל"ג'ואיש פרס". אלא שבסמוך הגיעה בקשה שלא לפרסם את המודעה, בעיר בקשה נזאת לא הגיעה לעתונים יהודים אחרים, שתפוצתם נופלת בהרבה מזו של ה"ג'ואיש פרס". לאחר ברור עניני בהנהלת החברה, באה הוראה מתקנת לפרסם את המודעה. מאחר יתר תולה החברה לפרסם ב"ג'ואיש פרס" ונימקה זאת ב"שיקולים תקציביים", בעוד ששיקולים אלה לא חלו על עתונים יהודיים אחרים. (גם בעתונים אחרים של הציבור הדתי בעלי קו השולל את מדיניות "ממשלת רבין" הוסקטו המודעות). בדיקה יסודית של ה"ג'ואיש פרס" הובילה לשני ישראלים המועסקים על־ידי סוכנות הפרסום של AT&T "ואשר להם קשרים־טובים למדי בקונסוליה הישראלית". ב"ג'ואיש פרס" הבינו, כי AT&T הנעקת לא היתה מתרגשת משיקול הדעת של שני "קומיסיונרים" בחברת הפירסום וכי משהו מסריח מאד התבשל בסנקציה נגד ה"ג'ואיש פרס" העניין את "הסכם אוסלו", על־ידי גורמים רמי דרג בשלוחה הישראלית בוושינגטון או בניו־יורק של משרד החוץ הישראלי. ה"ג'ואיש פרס" פתח במערכה ציבורית נגד AT&T והוא שפנה את קוראיו לטלפן למשרדי החברה ולקבוע על האפליה בפרסום.

את המערכה מטעם העתון מרכז ה"קונטרולר" שלו, מר אהרון פרדמן, שאינו מתכוון לשקוט עד שתחוף הדמות הפוליטית העומדת מאחורי החרמת העתון בשל דעותיו – דבר חמור לכשעצמו בארה"ב על־פי חוקה.

כאמור, אתמול או ביום ד' עורכי ה"ג'ואיש פרס" אמורים היו לקבל את ההסבר הרשמי של AT&T מדוע היא הולה לפרסם בעתון נכבד זה, שבו טורים קבועים של אישים רבניים ופוליטיים בישראל. כמה מראשי איפ"ק (ה"ליבי" למען ישראל בארה"ב) המזוהים עם האופוזיציה בישראל בכל הקשור ל"הסכם אוסלו", ערכו ביזור יסודי בתוך חברת AT&T והמפצאים שלהם אם יתאמתו סופית, עלולים להמיט קלון על אישיות ישראלית מרכזית בארה"ב.

אגב, ל־AT&T אינטרסים בישראל והיא נזקקת לרצון הטוב לסיטוע מצד נוחמים רשמיים בישראל, כדי לקדם אותם.

שתתנהל על מי־מנוחות, ונמנע מליטול חלק פעיל בשיחה.

בפתח השיחה הזאת, היה חשוב למזכ"ל המפ"ל להסיר כל חשד ולוא הקל ביותר, שראש המפ"ל, ח"כ ובולון המר, היה מעורב בדרך כלשהי, ישירות ועקיפין, בהתמודדות הזאת. (מכזור, ח"כ המר היה בשלבי הלמה ראשונים מניתות המעקפים שעבר כאשר התקיימה הבצעה על ראשות הלישכה, מכאן עברה השיחה לקטעים ולא נעימים של התבצעה ולמשמעות ההבות שהושגו בין מרכזי המפ"ל, ולכ־ צד שפך את המריחות שעבר מאז והתמודדות על ראשות המרכז לוזעך דתי וכו'. ע"ד לנגנטל שתף בשיחה ופרש ממנה באמצע, בשל התחייבויות קודמות. מכל־מקום ניכר היה הרגון לפתוח דף חדש, ויש להניח כי שוכו לפעילות מלאה של ראש המפ"ל ח"כ ובולון המר, תתרום ליישוד ההדדים.

האדמו"ר מבאבוב יערוך הקידושין

אצל החסידים מקובל, על־פי הזוהר הקדוש, שבעת שמחת נישואין באים הסבים והסבתות מהעולם העליון להשתתף בשמחת צאצאיהם. וידוע הסיפור על האדמו"ר מרוזין, שהשתתף בחתונה של בן משפחתו ובחתונה זו נבחה גם נכדתו של הבעש"ט. לפני שהחלה "החופה" היא מסרה לו "קוויטל" והוסיפה: "זראי תראה עוד מעט את הסבא, או בבקשה ממך תמסור לו את ה"קוויטל" הזה". כשהוא חזר מהחופה ניגש אליה ואמר: "מלאתי את השליחות ומסרתי את ה"קוויטל" לסבא (הבעש"ט)".

חסידות וידיזיץ, שהם נכדים של האדמו"ר מרוזין וכמובן נכדים וחֲנִיגים של הבעש"ט, מתרגשים מאד לקראת מעמד הנישואין של נכדת האדמו"ר מוידיזיץ שליט"א עם נכדן של האדמו"ר מבאבוב שליט"א, שבו על־פי הקבלה יטלו חלק השושלות המפוארות משני הצדדים: שושלת צאנזבאבוב ושושלת קוסוב־ וידיזיץ.

שליח מיוחד של האדמו"ר מבאבוב הגיע בימים אלה לפני כשבועיים, לסכם את כל סדרי החתונה. הודעה המכרזה נתבקשה להסכים שהאדמו"ר מבאבוב יתכבד בסידור הקידושין, למרות שהחופה מתקיימת בקריית וידיזיץ, זאת, מפאת גילו של האדמו"ר מבאבוב. ואמנם הודעה נענתה לבקשת השליח. כמר כן סוכם, בהתחשב בגילו של האדמו"ר מבאבוב (87) שהחתונה תסתיים מוקדם יותר ולא למנות בוקר כפי שנהוג בוידיזיץ.

היה זה האדמו"ר, רבי נפתלי מרופשיץ זצוק"ל שלא קם לתוחה עד שהתגו הזיל דמעות. ואכן, כדי להבטיח את הקטע הזה בחתונה, ישמיעו שניים מחסידי באבוב, האחים שלום ומשה קסלר טארה"ב) רבדי התעודות באחני החתן, כדי שיתיצב תחת החופה ברציעות הראויה ובודאי קודש. האחים הפופולריים לבית קסלר אמנים גם על "פלוא דברייתוהא" הם ישמיע את החתן והכלה ואת האדמו"רים בחרוזים פופולריים מהווי שתי "החצרות" כרם שיהלו ב"דיקוד המצוות"!

ומה עושה החתן ביום חתונתו? "מתבודד, אומר את כל התהלים ולומד מפי מדריך רוחני מיוחד את כל ההלכות המתחייבות מעמדו החדש".

למשכורה תפקיד רב־חשיבות בחתונה זו: למנוע כניסת נשים לעזרת הגברים בעת "דיקוד המצוות". ונמנקו רק 40 כרטיסים לחלק הזה של החתונה, שיימסרו בסמוך לחופה לבנות המשפחה הקרובות ביותר משני הצדדים. השוכרים שאינם מכירים איש, יתייחסו אך ורק לכרטיסי המעבר הללו.

זכריה הנביא "גויים" להצבעה על "ירושלים רבתי"

ח"כ חנן פורת מאמין, כי ניתן לשכנע חברי־כנסת מסיעת העבודה להמנע בהצעות־חוק שעניינן ארץ־ישראל, אם מדברים על לבם בכוח האמונה, התורה והדת וללא שיעבוד "פוליטיקה". במיוחד אמור הדבר, כאשר הנושא קשור לירושלים וסביבותיה.

וח"כ פורת, כדרכו, לא רק נאה דורש אלא גם נאה מקיים. כאשר עמדה על סדר היום במליאת הכנסת שאלת גירונן, בין היתר, של "מעלה אדומים" ו"נבעת זאב" לתחום השיפוט של ירושלים, הוא פנה לשלושה חברי כנסת מהעבודה, שיצטרפו לתומכים בהרחבת הטריטוריה של ירושלים, בעת שתנושא יעמוד להצבעה.

באחד החדרים שבמרתף משכן הכנסת, פנה אליהם ח"כ פורת בהתרגשות, כשהוא מצטט מפרק א' בזכריה הנביא: "כה אמר ה' צבאות קנאתי לירושלים ולציון קנאה גדולה... לכן כה אמר ה' שבתי לירושלים ברחמים, ביתי יבנה בה נאם ה' צבאות" וכו' הכיצד יכולים אתם, שאל, להתעלם מהבטחת הנביא או ח"ו לתת יד לגיזמודה של ירושלים.

חברי הכנסת הללו האזינו לדבריו בקשב רב כשעיבר לצטט מפרק ב' בזכריה (פסוק ח'): "ואשא עיני וארא והנה איש ובידו חבל מדה. ואמר אנה אתה הלך, ויאמר אלי למד את ירושלים לראות כמה רחבה וכמה ארכה. והנה המלאך הדבר בי יצא ומלאך אחר יצא לקראתו. ויאמר אליו רץ דבר אל הנער הלז לאמר, פרזות תשב ירושלם מרב אדם ובהמה בתוכה". ועוד הם מאזינים לדבריו מנוהות זכריה, הוא הראה להם, כי נבואה זו נאמרה בו ביום עשרים וארבעה לעשתי־עשר חדש הוא חדש שבט..." (זכריה פרק א' פסוק ז'). "לפחות אל תלכו נגד הנביא זכריה, התחנן בפניהם פורת כשלידיו ניצב בני כשריאל, ראש המועצה המקומית "מעלה אדומים".

שניים מתוך השלושה שעימתם שוחח חנן פורת לא איכזבו והתוצאה, כידוע היתה 51– 52 לטובת הקואליציה. האופוזיציה לא העבירה את החוק, משום שחברי הכנסת ה"ח אברהם ורדינר והרב יוסף עזרן, לא היו מודעים כלל לנעשה במליאה באותה עת וירושלים יצאה נפסדת.

שגן ראש עיריית ירושלים, שמואל מאיר, המכהן כראש רשימת המפד"ל בעיריה, פנה השבוע לראש הממשלה, יצחק רבין "לפרסם ברבים את כל המסמכים והסיכומים אשר הועברו לרשות הפלשתינאית, והנוגעים למעמדה הנוכחי והעתידי של ירושלים". מאיר מסתמך בפנייתו על קביעת עזוז הפרקליט הצבאי הראשי (ביום 13.12.94) כי "פעילות של הרשות הפלשתינאית בתחומי ירושלים או בקשר לירושלים מחייב בדיקה מול משרד החוץ, לנוכח חוסר הבהירות של הסיכומים השונים בעניין".

שמואל מאיר ועוזריו המצויים היטב בנעשה במגזר הערבי במזרח ירושלים, טוענים בעקשנות, כי הממשלה על כל זרועותיה, אינה עושה דבר, כדי שיהודים יוכלו לגור חופשי במזרח העיר. "על הממה ועל פי התצהרות ירושלים מאוחדת, אך בפועל מזרח העיר נקיה מיהודים, החוששים להשתובב במזרח העיר, שמא תשיג אותם השכיח או פגיעה אחרת". לדבריהם, השב"כ בקי היטב בנעשה במזרח העיר, אלא שהידיעה הזאת לא שייעה עד כה לבטחון האזרחית היהודים והתיירים היהודים המבקשים לסייר במזרח העיר. "דה־ פקטו" מזרח ירושלים היא בידי הערבים בהחכמה שקטה של כל הגורמים הרשמיים – מאשים שמואל מאיר.

סיעת ש"ס־בכנסת ביקרה בימים אלה בישיבת "שבי חברון", וב"בית רומנו" שבחברון, תוך הבעת תמיכה נמרצת בישוב בחברון ובהמשך פיתוחו. ועודה את ראשי ישיבת "שבי חברון" להרחיב את גבולה ומספר תלמידיה. בתמונה: מנכ"ל הישיבה, ישראל יזיריה מדריך את חה"כ הרבנים פנחס, מאיר ובנימין ועודיהם בסיור ב"בית רומנו", בחדר המקורי, שבו חי ולמד רב חיזקיה מדיני צנזקיל בעל "שדה חמר". בתרש"ט סולקו היהודים מהמקום ובמקום הקם בית־ספר קרבי. במאבו רשום הבניין ע"ש האדמו"ר הי"ד מלובביץ'.